

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 8Cdo/183/2020                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1115230477                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.10.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Peter Melicher            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:1115230477.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a sudcov JUDr. Martina Vladíka a JUDr. Eriky Šobichovej v spore žalobkyne M. P., narodenej XX. H. XXXX, trvale bytom v F., K. XX, zastúpenej JUDr. Vincentom Lechmanom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štefánikova 40, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, IČO: 00 166 073, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 300.000 eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16 C 261/2015, o dovolaní žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2019 sp. zn. 10 Co 86/2018, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej z a m i e t a.

II. Dovolanie žalobkyne o d m i e t a.

III. Žiadnej zo sporových strán n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 5. februára 2018, č. k. 16 C 261/2015-217, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 10.000,-eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanej voči žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

1.1 Súd prvej inštancie mal v konaní za preukázané, že uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru (ďalej len „PZ“) Okresného úradu vyšetrovania PZ Košice II, ČVS: OÚV-577/20-K4-98 zo dňa 16. júla 1998, bolo žalobkyni vznesené obvinenie podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku pre trestný čin podvodu v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, 3 písm. b) Trestného zákona, lebo zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že bol spáchaný trestný čin a bol dostatočne odôvodnený záver, že v presne nezistenom čase v období od mesiacov jún 1997 až marec 1998 obvinení jednotlivo, ako aj po vzájomnej dohode, vylákali od občanov v uznesení identifikovaných menom finančné sumy za účelom vybavenia bytov v Košiciach, i keď vedeli, že tieto vybaviť nevedia, peniaze použili pre vlastnú spotrebu, čím sa na škodu cudzieho majetku obohatili v celkovej sume 620.000 Sk. Skutkový stav predmetnej

veci bol preverovaný na podklade trestného oznámenia Bytového podniku mesta Košice, resp. primátora mesta Košice. Žalobkyňa spolu s inou osobou bola obvinená za deväť skutkov špecifikovaných v uznesení o vznesení obvinenia. Voči uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia podala žalobkyňa sťažnosť dňa 24. júla 1998, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. Pv 78/98 zo dňa 31. júla 1998 podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá ako nedôvodná. Uznesením vyšetrovateľa PZ Okresného úradu vyšetrovania PZ Košice II, ČVS: OÚV-577/20-K4-98 zo dňa 22. júna 2000, bolo podľa § 160 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a podľa § 163 ods. 1, 4 Trestného poriadku vznesené obvinenie žalobkyni z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 2 Trestného zákona a zo spolupáchateľstva trestného činu podvodu podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, 2 Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že v mesiaci august 1997 prevzala od v uznesení identifikovanej osoby peňažnú hotovosť a tovar v hodnote 6.400 Sk s tým, že jej vybaví byt v Košiciach, i keď vedela, že tento vybaviť nevie, pričom však poškodená s jej súhlasom byt riadne užívala do mesiaca máj 1998, kedy bola z bytu vystáňovaná z dôvodu neoprávneného užívania bytu, obvinená peniaze použila pre vlastnú potrebu, čím sa takto na škodu cudzieho majetku obohatila o celkovú sumu 6.400,- Sk, potom, čo osoba identifikovaná menom v mesiaci november 1997 prevzala od inej osoby peňažnú hotovosť v hodnote 30.000,- Sk s tým, že cez žalobkyňu ako obvinenú vybaví nájomnú zmluvu k bytu v Košiciach, ktorej odovzdala 15.000 Sk, k čomu však obvinení neboli oprávnení a nájomnú zmluvu nevybavili, pričom finančné prostriedky použili pre vlastnú potrebu, čím poškodenej spôsobili škodu vo výške 30.000,- Sk. Z oznámenia Okresnej prokuratúry Košice II č. 4Pv 103/13-4 zo dňa 25. februára 2013 vyplynulo, že v trestnej veci obvinenej žalobkyne bola jej sťažnosť zo dňa 5. februára 2013, adresovaná generálnej prokuratúre Slovenskej republiky vo veci porušenia zákona zo dňa 21. februára 2013 odstúpená na priame vybavenie Okresnej prokuratúry Košice II, ktorá sťažnosť v zmysle obsahu vyhodnotila ako žiadosť obvineného o preskúmanie postupu policajta v zmysle § 210 Trestného poriadku. Z predmetného oznámenia vyplynulo, že prokurátor preskúmal dostupný vyšetrovací spis a obsah dozorového spisu a zistil, že vyšetrovateľ uznesením zo dňa 16. septembra 1998, 12. mája 2000 a 12. júla 2000 trestné stíhanie proti osobe žalobkyne prerušil. Uznesením zo dňa 28. februára 2001 rozhodol o pokračovaní trestného stíhania. Uznesením zo dňa 28. septembra 2001 bolo trestné stíhanie voči žalobkyni opäť prerušené. V pokračovaní trestného stíhania bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 13. júla 2005. Dňa 27. septembra 2005 vyšetrovateľ opäť prerušil trestné stíhanie, a to až do doby 07. februára 2013, kedy rozhodol o jeho pokračovaní. Podľa názoru prokurátora jednotlivé dôvody prerušenia trestného stíhania boli zákonné a odôvodnené vzhľadom na existenciu zákonných dôvodov prerušenia trestného stíhania, t. j. neprítomnosť druhej obvinenej osoby a neprítomnosť svedkov. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II uznesením sp. zn. 4Pv 103/13-17 zo dňa 24.09.2013 podľa § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku s poukazom na § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku účinného v čase spáchania skutku zastavil trestné stíhanie vedené proti žalobkyni pre trestný čin podvodu podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, 2 Trestného zákona, pretože je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9 Trestného poriadku. V odôvodnení rozhodnutia o zastavení trestného stíhania okrem iného uviedol, že vzhľadom na trestné sadzby trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 3 písm. b) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku a aktuálne odpisy z registra trestov obvinených je možno konštatovať, že k premlčaniu trestného stíhania žalobkyne ako obvinenej došlo dňa 27. septembra 2010. V poučení bolo uvedené, že proti uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú je možné podať do troch dní od jeho oznámenia na Krajskú prokuratúru Košice. Sťažnosť má odkladné účinky. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04. októbra 2013. Okolnosti ohľadom skutkov, ktoré boli predmetom vyšetrovania, boli tiež obsahom novinových článkov uverejnených v denníku Korzár dňa 30. júla 1998 s názvom „Rómovia za bývanie na Luníku IX „cálovali“ aj po 160 tisíc“, dňa 26. mája 1998 v denníku Sme s názvom „Uvoľnené byty na košickom Luníku IX dostanú neplatiči z mesta po deložovaní Rómov“, dňa 26. mája 1998 v denníku Večer pod názvom „Sťahovali protiprávne, ale volajú po práve“, dňa 26. mája 1998 v denníku Korzo s názvom „Dobrá rómska víla Kesaj“.

1.2 Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobkyne na náhradu škody vo výške nemajetkovej ujmy v dôsledku trestného stíhania je dôvodná v časti o zaplatenie 10.000,- eur. Poukázal pritom na ustanovenia § 27 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 1 ods. 1, 2, § 3, § 4, § 5 ods. 1, 2 a § 9 ods. 1 zákona

č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Súd prvej inštalácie konštatoval existenciu všetkých zákonných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu. Vo vzťahu k existencii nezákonného rozhodnutia uviedol, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu za škodu. Judikatúra súdov dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (R 70/1994). Zastavenie trestného stíhania obvineného má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Súd prvej inštalácie sa nestotožnil s námietkou žalovanej, že žalobkyňa nemá nárok na náhradu škody v dôsledku trestného stíhania, nakoľko trestné stíhanie, ktoré sa viedlo proti žalobkyni bolo zastavené z dôvodu, že zanikla trestnosť činu v dôsledku premlčania, a teda nie z dôvodu, že k zastaveniu trestného stíhania došlo v dôsledku toho, že vykonaným dokazovaním sa preukázalo, že žalobkyňa trestný čin nespáchala, resp. že skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo sa nestal, či nie je trestným činom. Je pravdou, že v prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu premlčania je pri splnení všetkých zákonom požadovaných náležitostí pri výklade a aplikácii ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. možné dôvodiť, že nie je na mieste priznať právo na náhradu škody, keď zastavením trestného stíhania pre premlčanie nie je preukázané, že trestne stíhaná osoba sa svojím konaním zákonom kvalifikovaného skutku ako trestný čin nedopustila. Skutočnosť, že orgánom štátu zanikla povinnosť páchatelovi trestného činu uložiť primeraný trest a páchatelovi zanikla povinnosť trest strpieť nezakladá sama o sebe právo páchatela na náhradu škody. V prejednávanej veci však žalobkyňa ako obvinená z trestného činu nebola v zmysle ustanovení Trestného poriadku riadne poučená o tom, že má právo trvať na tom, aby sa v trestnom stíhaní pokračovalo, teda vyhlásiť, že na prejednaní veci trvá. Podľa § 9 ods. 3 Trestného poriadku v trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a), sa však pokračuje, ak vyhlási obvinený do troch dní odvtedy, čo mu bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania oznámené, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť. Z uznesenia Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 4Pv 103/13-17 zo dňa 24. septembra 2013, ktorým bolo trestné stíhanie žalobkyne zastavené z dôvodu jeho premlčania, je jednoznačné, že poučenie v zmysle Trestného poriadku absentovalo. Žalobkyňa o svojom práve trvať na prejednaní trestnej veci nebola poučená, a toto právo pre žalobkyňu nevyplývalo ani z odôvodnenia uznesenia o zastavení trestného stíhania. Bolo povinnosťou prokurátora v súvislosti so zastavením trestného konania pre premlčanie žalobkyňu ako obvinenú poučiť o možnosti oznámenia o trvaní na pokračovaní v trestnom stíhaní. Až v prípade, keby žalobkyňa ako trestne stíhaná osoba po riadnom poučení Trestného poriadku nevyhlásila, že trvá na tom, aby sa v trestnom konaní pokračovalo, by prichádzalo do úvahy konštatovanie, že jej neprináleží náhrada škody v dôsledku zastavenia trestného stíhania pre zánik trestnosti z dôvodu premlčania. Absencia poučenia žalobkyne podľa Trestného poriadku nemôže byť na ťarchu žalobkyne, ktorá nie vlastnou vinou nemala možnosť vyhlásiť, že so zastavením trestného stíhania nesúhlasí, čím by podľa svojho tvrdenia dosiahla svoje oslobodenie spod obžaloby, nakoľko si bola istá svojou nevinou a nezákonnosťou trestného stíhania.

1.3 Vo vzťahu k nemajetkovej ujme priznanej titulom nezákonného trestného stíhania vo výške 10.000,-eur súd prvej inštalácie konštatoval, že ide o zadosťučinenie za utrpenie žalobkyne na tých nehmotných hodnotách, ktoré sa dotýkajú jej morálnej integrity, a ku ktorým patrí najmä dôstojnosť, česť, dobrá povesť, ako aj ďalšie hodnoty premietnuté vo vnútornom prežívaní žalobkyne ako rodinný život, neistota, frustrácia, ako aj dôsledky v jeho pracovnej sfére. Súd prvej inštalácie dospel v tomto konkrétnom prípade k záveru, že trestným stíhaním žalobkyne boli významným spôsobom v dôsledku nezákonných rozhodnutí negatívne dotknuté všetky zložky jej morálnej integrity. Súd prvej inštalácie vychádzal pri hodnotení následkov trestného stíhania z tvrdenia žalobkyne, ako aj zo skutočnosti, že je nepochybné, že trestné stíhanie v trvaní 15 rokov má neodškriepiteľný dopad a dosah na život ktorejkoľvek osoby, má vplyv na osobnostnú sféru, povesť, a jednoznačne spôsobí zmeny v spôsobe života. Žalobkyni sa kládlo za vinu spáchanie trestného činu podvodu spáchané spolupáchateľstvom podľa § 250 ods. 1, 3 písm. b) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku a hrozil jej trest odňatia slobody na dva až osem rokov. Súd prvej inštalácie mal za preukázané, že viac ako 15 rokov

trvajúce trestné stíhanie žalobkyne negatívne ovplyvnilo jej osobnosť, psychiku, správanie, dobré meno, rodinný a spoločenský život a malo vplyv aj na pracovné uplatnenie. Trestné stíhanie žalobkyne možno bez ďalšieho považovať za konanie objektívne spôsobilé privodiť ujmu na jej právach. Vo vzťahu k stanoveniu výšky nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie žalobkyne súd prihliadol na dopady nezákonného rozhodnutia na osobnostnú sféru žalobkyne, vplyv na jej dobrú povesť, na pracovnú sféru života a predovšetkým prihliadol na zmeny spôsobené trestným stíhaním v spôsobe života žalobkyne.

1.4 Vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi uplatnenou nemajetkovou ujmovou a nezákonným rozhodnutím (uznesenie o vznesení obvinenia) súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa preukázala, že nemajetková ujma, ktorá jej vznikla, má priamu príčinnú súvislosť so vznesením obvinenia a následným trestným stíhaním, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením. Žalobkyni vznikla škoda ako priamy a bezprostredný, nie sprostredkovaný dôsledok vedeného trestného stíhania.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) v záhlaví označeným rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie pre jeho vecnú správnosť a žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 93,4 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa nestotožnil s námietkou žalovanej v podanom odvolaní, že uznesenia o vznesení obvinenia v prejednávanej veci nie je možné považovať za nezákonné rozhodnutia v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., pretože trestné stíhanie žalobkyne nebolo zastavené z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu žalobkyňou (ako obvinenou), ale dôvodom zastavenia trestného stíhania bolo premlčanie trestného stíhania a zánik trestnosti týchto skutkov, záver trestného konania teda nespochybňuje dôvodnosť a zákonnosť vznesenia obvinenia, s poukazom na zásadu prezumpcie neviny, zakotvenú v článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako na jednu zo záruk materiálneho právneho štátu v trestnom konaní, v zmysle ktorej sa každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania a ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že obvinený čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté, a teda, že rozhodnutie o vznesení obvinenia je nezákonné, pričom tomu, voči komu bolo trestné stíhanie zastavené, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným uznesením o vznesení obvinenia nevznikne len vtedy, ak konkrétne okolnosti a dôvody svedčia proti tomuto jeho právu, napr. ak si vznesenie obvinenia zavinil sám, ak voči nemu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný, ak mu bola udelená milosť alebo ak bol trestný čin amnestovaný, v prípade tzv. odklonov v trestnom konaní (napr. zastavenie trestného stíhania spolupracujúceho obvineného) a podobne. Ide však o výnimku z všeobecného pravidla, ktorej existenciu musí tvrdiť a preukazovať druhá strana (t. j. štát). Pokiaľ takéto konkrétne okolnosti a dôvody v konaní preukázané neboli, je nevyhnutné vychádzať z toho, že k zastaveniu trestného stíhania došlo z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, čo má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť.

2.1 Vo vzťahu k namietanej výške priznanej nemajetkovej ujmy odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie pri určení jej výšky nevybočil z rámcov voľnej úvahy, ale riadil sa zákonnými hľadiskami (s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení a skutočnosť, že výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu - zákona č. 274/2017 Z. z.) a judikátúrou najvyšších súdnych autorít. Súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že nezákonný zásah do života žalobkyne bol takej „kvality“, že odôvodňoval priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko žalobkyňa bola uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 16. júla 1998 obvinená z trestného činu podvodu spáchaného v spolupáchateľstve, za čo jej hrozil trest odňatia slobody v trvaní od dvoch do ôsmich rokov, išlo teda o pomerne závažný trestný čin, za ktorý žalobkyni hrozil pomerne vysoký trest odňatia slobody, pričom žalobkyňa mala týmto pokračovacím trestným činom spôsobiť škodu v celkovej výške 620.000,- Sk, k náhrade ktorej by v prípade jej odsúdenia bola

pravdepodobne zaviazaná. Takéto vážne dôsledky, ktoré žalobkyni hrozili, v nej museli nepochybne vyvolávať strach a neistotu. Súd prvej inštancie zároveň správne poukázal aj na skutočnosť, že trestné stíhanie voči žalobkyni trvalo viac ako 15 rokov, čo muselo mať neodškriepiteľný dopad na jej život vo všetkých jeho sférach, pričom na tom nič nemení ani skutočnosť, že trestné stíhanie bolo viackrát a po dlhšiu dobu prerušené, pretože v prerušenom trestnom stíhaní sa mohlo kedykoľvek pokračovať a voči žalobkyni ako obvinenej mohli byť kedykoľvek vykonané vyšetrovacie úkony, príp. vyšetrovanie mohlo byť následne ukončené a na žalobkyňu mohla byť podaná obžaloba. Je nesporné, že žalobkyňa sa počas trestného stíhania musela podrobovať vyšetrovacím úkonom, pričom po celú dobu 15 rokov žila v neistote a frustrácii, pretože ako obvinená nemohla ovplyvniť (resp. len v obmedzenej miere) činnosť orgánov činných v trestnom konaní a docieľiť tak ukončenie trestného stíhania, pričom zo žalobkyňou predložených listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní ešte aj v roku 2013 považovali trestné stíhanie obvinenej za zákonné a za zákonné považovali takisto dôvody prerušenia tohto trestného stíhania, a preto je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nezapríčinila to, že trestné stíhanie trvalo po tak dlhú dobu. Z obsahu spisu a z predložených listinných dôkazov vyplynulo, že trestné stíhanie bolo prerušené z dôvodu neprítomnosti (neznámeho pobytu) druhej obvinenej, resp. svedkov a poškodených, pričom je nutné konštatovať, že v danej trestnej veci jednoznačne pochybili aj orgány činné v trestnom konaní, a to najmä svojou nečinnosťou (prietiahmi), okolnosť ktorá vyplýva aj z listu Okresnej prokuratúry Košice II zo dňa 25. februára 2013, v ktorom prokurátor uviedol, že vyšetrovateľ pochybil, pretože nedôsledne zisťoval miesta pobytu svedkov, ako aj z uznesenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 21. septembra 2012, z ktorého vyplynulo, že príslušný trestný spis vedený proti žalobkyni sa stratil, pravdepodobne v roku 2009, a tento sa nepodarilo nájsť v archívoch súčasných ani minulých budov Odboru kriminálnej polície, ani na Okresných súdoch Košice I a II, a ani na Okresnej prokuratúre Košice II. Odvolací súd poukázal aj na uznesenie Okresnej prokuratúry Košice II zo dňa 24. septembra 2013 o zastavení trestného stíhania vedeného proti žalobkyni, z ktorého vyplynulo, že žalobkyňa v tomto uznesení nebola poučená v zmysle § 9 ods. 3 Trestného zákona o jej práve trvať na prejednaní veci napriek premlčaniu trestného stíhania, čím bola zbavená možnosti definitívne očistiť svoje meno, či už oslobodením spod obžaloby alebo zastavením trestného stíhania z dôvodu, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie.

3. Proti v záhlaví označenému rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu podala dovolanie žalobkyňa a odôvodnila ho dovolacími dôvodmi podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „C. s. p.“). Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p. žalobkyňa namietala, že výroky rozsudku súdu prvej inštancie „súd žalobu vo zvyšku zamietá“ a odvolacieho súdu „rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje“ trpia deficitom nepresnosti, neurčitosti a nezrozumiteľnosti. Odvolací súd tak mal porušiť ustanovenia § 218 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorého obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 žalobkyňa namietala nesprávnosť rozhodnutí súdov nižšej inštancie vo vzťahu k výške priznanej nemajetkovej ujmy. Odvolací súd sa podľa názoru žalobkyne odklonil od ustálenej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“), Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Voľnú úvahu súdu prvej inštancie pri priznaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy hodnotil v rozpore s touto praxou. Poukázala pritom na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 34/2018 a 4 Cdo 125/2019, v zmysle ktorých pri posudzovaní nárokov uplatňovaných podľa zákona č. 514/2003 Z. z. ani všeobecné súdy nikdy nesmú zabúdať na ich ústavný pôvod a zakotvenie. Nemajetková ujma sa nepreukazuje, vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Z rozhodnutí súdov nižšej inštancie nemožno vyvodit', akým spôsobom pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vyhodnocovali okolnosti trestného konania voči žalobkyni a následky tohto trestného konania na jej osobu. Odvolací súd síce široko tieto otázky rozoberá, ale žiadnym spôsobom sa nimi hlbšie vo vzťahu k osobe žalobkyne nezaobrá. Rozhodnutie je v tomto smere nepreskúmateľné. Žalobkyňa v dôsledku trestného stíhania prišla o pôvodné zamestnanie, priatelia a rodinní príbuzní sa od nej odvrátili, čím došlo k jej vylúčeniu z pôvodných sociálnych a interpersonálnych vzťahov. Uvedené sa podpísalo aj na jej zdraví. Súdny neprihliadli na skutočnosť, že trestné stíhanie voči žalobkyni bolo vedené 15 rokov, počas ktorých

všetko svoje konanie podriaďovala možnej existencii nepriaznivých následkov ďalších úkonov trestného konania voči jej osobe. Nezákonné vedenie trestného stíhania negatívne ovplyvňovalo aj uplatňovanie práv žalobkyne v iných súdnych konaniach, ktoré viedla. Týkalo sa to predovšetkým súdneho konania na bránenie jej práv v pracovnoprávnom vzťahu, v ktorom boli prezentované skutočnosti o vedení trestného stíhania, čo sa prejavilo v negatívnom postoji voči jej osobe. Výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy preto žalobkyňa považuje za nedostatočnú. Dovolaciemu súdu navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť rozhodnutie odvolacieho súdu tak, že uloží žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 300.000,- eur.

4. Proti v záhlaví označenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie aj žalovaná v rozsahu povinnosti zaplatiť žalobkyňi nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur, a to z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. Žalovaná v dovolaní nastolila právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi doposiaľ nebola vyriešená, nasledovne: či zastavenie trestného stíhania z dôvodu premlčania trestného stíhania, teda z dôvodu zániku trestnosti činu, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo, uplynutím premlčacej doby, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a teda podľa tohto zákona zakladá právo na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená začatím a vedením trestného stíhania. Odvolací súd sa touto otázkou zaoberal v bode 21. odôvodnenia svojho rozsudku, v ktorom uzavrel, že zastavenie trestného stíhania z dôvodu premlčania trestného stíhania takéto účinky má, s čím však žalovaná nesúhlasí. Žalovaná poukázala na jedno rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré predmetnú otázku riešilo, ktoré však nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Išlo o rozsudok najvyššieho súdu z 23. júla 2018 sp. zn. 1 Cdo 167/2016, ktorým dovolací súd vo veci žaloby o náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním, skutkovo a právne obdobnej s vecou prejednávanou v tomto konaní, zamietol dovolanie proti zamietavému rozsudku odvolacieho súdu, pričom vyslovil nasledovný právny záver: „ustálená súdna prax považuje nenaplnenie predpokladu o spáchaní trestného činu obvineným za nevyhnutnú podmienku pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Táto podmienka je pritom splnená vždy, ak trestné stíhanie obvineného bolo zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, sa nestal, že skutok nie je trestným činom, resp., že skutok nespáchal obvinený. O nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu obvineným však nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhania, kedy dôvod zastavenia trestného stíhania závisí len od splnenia objektívne zákonom stanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným ale nijako nespochybňuje. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižšieho stupňa videla žalovaná v tom, že súdy rozhodli, že žalobkyňa má právo na náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním, ktoré skončilo uznesením prokurátora o zastavení trestného stíhania, a to aj napriek tomu, že k zastaveniu trestného stíhania nedošlo z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu, resp., že skutok nespáchal obvinený (žalobkyňa), ale dôvodom zastavenia trestného stíhania žalobkyne bolo premlčanie trestného stíhania - zánik trestnosti činu, pre ktorý sa trestné stíhanie viedlo, z dôvodu uplynutia premlčacej doby, čo malo súdy viesť k zamietnutiu žaloby ako nedôvodnej. Na nedôvodnosti žalobkyňou uplatneného nároku na náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním nič nemení ani absencia výslovného poučenia o možnosti urobiť vyhlásenie podľa § 9 ods. 3 Trestného poriadku v uznesení, ktorým bolo trestné stíhanie zastavené. Podľa žalovanej ani absencia tohto poučenia neneguje fakt, že trestné stíhanie žalobkyne neskončilo zastavením z dôvodu, že by sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu, resp. že ho nespáchal obvinený, ale dôvodom zastavenia trestného stíhania bola objektívna skutočnosť - plynutie času. Ďalej poukázala na skutočnosť, že v uznesení o zastavení trestného stíhania bola žalobkyňa poučená o možnosti podať proti nemu sťažnosť v lehote troch dní od jeho oznámenia, ktorá má odkladný účinok. Žalobkyňa tak bola podľa názoru žalovanej poučená o možnosti podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zastavení trestného stíhania, ak s týmto rozhodnutím nesúhlasila. Nič jej teda nebránilo v tom, aby proti tomuto rozhodnutiu podala opravný prostriedok a trvala na skončení stíhania z dôvodu, ktorý by pre ňu bol priaznivejší. Podaním sťažnosti by žalobkyňa s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého sa podanie posudzuje vždy podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené, fakticky naplnila svoje právo podľa § 9 ods. 3 Trestného poriadku, keďže by sa v trestnom konaní na jej podnet pokračovalo. Žalovaná ďalej poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu R 37/2014, v zmysle právnej vety, ktorého „zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č.

514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným.“ Nenaplnenie už prvého zákonného predpokladu pre vznik nároku na náhradu škody (existencia nezákonného rozhodnutia) má pritom nepochybne za následok nedôvodnosť žaloby o náhradu škody ako takej, ktorú bolo potrebné bez ďalšieho zamietnuť. V súvislosti s absenciou poučenia žalobkyne podľa § 9 ods. 3 Trestného poriadku poukázala žalovaná na časť odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 167/2016, v zmysle ktorého na konštatovaní, že v posudzovanej veci žalobcovi právo na náhradu škody spočívajúcej v trovách obhajoby nevzniklo, nemôže nič zmeniť ani jeho námietka, že nebol orgánmi činnými v trestnom konaní o práve trvať na ďalšom pokračovaní trestného stíhania riadne poučený. Je síce pravdou, že absencia uvedeného poučenia obvineného uplatnenie tohto práva reálne sťažuje, táto skutočnosť sama o sebe však právo na náhradu škody založiť nemôže. Zákon totiž vylúčenie vzniku práva na náhradu škody pri zániku trestnosti činu v dôsledku premlčania trestného stíhania vykonaním spomínaného poučenia nepodmieňuje. Dovolaciemu súdu navrhla zmeniť rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu, ktorým tento potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 10.000,- eur a žalobu v tomto rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú.

5. K dovolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa tak, že ho považuje za nedôvodné a dovolaciemu súdu navrhla ho zamietnuť. Argumentáciu obsiahnutú v dovolaní považuje za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ak žalovaná tvrdí, že uplynutie času a premlčanie trestného stíhania nespochybňuje spáchanie trestného činu obvinenou osobou, tak príslušnú domnienku o nevine obvineného popiera a prezumuje presný opak, t. j. že trestné stíhanie bolo vedené dôvodne. Výklad uplatnený žalovanou je neprimerane zužujúci, poskytuje štátnym orgánom a jeho mocenským zložkám neprimeranú výhodu na úkor občana. V danom prípade tu boli orgány činné v trestnom konaní, ktoré mali konať z úradnej povinnosti a v lehotách primeraných v zmysle zásad trestného konania. Premlčanie trestného stíhania a jeho následné zastavenie má rovnaký dôsledok ako zastavenie trestného stíhania z iných dôvodov, ktoré majú za následok vznik práva na odškodnenie od štátu. Zároveň, ak štátny orgán - prokurátor, nedal žalobkyni ako občanovi poučenie v zákonom rozsahu (v zmysle § 9 ods. 3 Trestného poriadku), tak poučenie o možnosti podať proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania sťažnosť nemožno považovať za zákonné a platné a žalovaná nemôže z takéhoto neplatného poučenia vyvodzovať vo vzťahu k žalobkyni žiadne právne dôsledky. Žalobkyňa v zásade mohla podať sťažnosť len voči výroku, ktorý nebol na jej neprospech, čo v danom prípade nebolo naplnené. Chyby a nedostatky na strane príslušných štátnych orgánov v priebehu vyšetrovania a ich nečinnosť nemôžu byť na ťarchu žalobkyne.

6. Najvyšší súd po zistení, že dovolania podali strany sporu, v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie v rozsahu jeho napadnutej časti vydané (§ 424 C. s. p.), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) a za splnenia podmienky povinného zastúpenia (§ 429 ods. 1 v prípade žalobkyne a ods. 2 písm. b) v prípade žalovanej), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

#### Dovolanie žalobkyne

7. Dovolací súd najskôr skúmal existenciu prvého zo žalobkyňou uplatnených dovolacích dôvodov, ktorým je tzv. vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 C. s. p. smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia) neznamená len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

8. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady znátočnosti v zmysle tohto ustanovenia, rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p. žalobkyňa namietala, že výroky rozsudku súdu prvej inštancie „súd žalobu vo zvyšku zamietla“ a odvolacieho súdu „rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje“ trpia deficitom nepresnosti, neurčitosti a nezrozumiteľnosti. Odvolací súd tak mal porušiť ustanovenia § 218 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorého obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že formulácia predmetných výrokov rozsudkov súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu sa nijako nevymyká štandardnému spôsobu formulácie výrokov v obdobných veciach. Zo záhlavia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že predmetom konania je náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 300.000,- eur. Súd prvej inštancie prvým výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 10.000,- eur a druhým výrokom žalobu vo zvyšku zamietol. Z uvedeného je zrejmé, že žaloba bola zamietnutá v rozsahu 290.000,- eur, a to bez potreby osobitného vyčíslenia uvedenej sumy vo výroku rozsudku súdu prvej inštancie. O rozsahu zamietnutia žaloby podľa názoru dovolacieho súdu nemožno mať žiadne pochybnosti, a to najmä vzhľadom na skutkovú jednoduchosť prejednávanej veci. Obdobne potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu si nevyžaduje žiadnu bližšiu špecifikáciu, keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu a predmetný rozsudok súdu prvej inštancie je identifikovaný v záhlaví rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolací súd preto konštatuje, že namietanou formuláciou výrokov súdov nižšej inštancie nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p.

13. Žalobkyňa ďalej v dovolaní namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy.

14. V súvislosti s uvedenou námietkou nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tomto smere odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 C. s. p., je nepreskúmateľné. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

15. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabikh proti Rusku z roku 2003). V súvislosti s dovolacou námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti treba pripomenúť, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú jednotu, v dôsledku čoho ich treba chápať ako celok.

16. Dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd sa starostlivo vysporiadali so všetkými okolnosťami, ktoré podmieňujú určenie výšky nemajetkovej ujmy v zmysle zákona (s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení a skutočnosť, že výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu - zákona č. 274/2017 Z. z.) a v tejto súvislosti odkazuje na body 27. až 40. rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sú podrobne vymedzené všetky hľadiská, ktoré boli v tejto súvislosti posudzované. Vychádzal pritom aj z porovnania s náhradou poskytovanou osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu a uviedol dôvody, pre ktoré považuje priznanú náhradu za primeranú. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať v namietanom rozsahu za nedostatočne odôvodnené.

17. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd ustálil, že žalobkyňa neopodstatnene namietala, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) C. s. p. Preto dospel dovolací súd k záveru, že konanie vadou podľa § 420 písm. f) C. s. p. postihnuté nebolo. S poukazom na to, že v prejednávanom prípade prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania do úvahy neprichádza, najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 420 písm. f) C. s. p. pre jeho procesnú neprípustnosť podľa § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.

18. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) C. s. p. dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania žalobkyne aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, pričom žalobkyňa namietala odklon od ustálenej súdnej praxe, nevyriešenú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, ako aj rozdielnosť jeho rozhodovacej praxe (§ 421 ods. 1 písm. a), b) a c) C. s. p.).

19. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

21. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

22. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p.. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa žalobcu riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiaci otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

23. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne.

24. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

25. Dovolací súd konštatuje, že v dovolaní žalobkyne absentuje vymedzenie právnej otázky v zmysle vyššie citovaných ustanovení C. s. p., keď túto dovolací súd nedokáže vyabstrahovať ani z obsahu dovolania. Žalobkyňa v dovolaní namieta nedostatočnú výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej určenie je však nepochybne otázkou skutkovou, a nie právnou a jej posúdenie závisí od konkrétnych okolností prípadu. Argumentácia žalobkyne vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 C. s. p. predstavuje iba polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, resp. ide o námietky, ktoré sa týkajú spochybňovania správnosti skutkových zistení vo vzťahu k priznanej výške nemajetkovej ujmy. Namietaním nesprávneho posúdenia skutkového stavu, prípadne len samou polemikou s rozhodnutím súdu nie je možné podľa C. s. p. vymedziť dovolací dôvod, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci. Uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom. Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní žalobkyne absentuje. Žalobkyňa sa de facto domáha opätovného prehodnotenia priznanej výšky nemajetkovej ujmy. Uvedené nemožno považovať za právnu otázku vymedzenú zákonom predpokladaným spôsobom.

26. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne ani v tejto časti nie je prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. f) C. s. p.

#### Dovolanie žalovanej

27. Dovolací súd ustálil, že žalovaná v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu v právnej otázke, či zastavenie trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a teda podľa tohto zákona zakladá právo na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená začatím a vedením trestného stíhania. Žalovaná pritom poukázala na jej známy rozsudok najvyššieho súdu z 23. júla 2018 sp. zn. 1 Cdo 167/2016, v zmysle ktorého „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením judikatúra súdov (R 37/2014) považuje za špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, t. j., že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sa nestal; že skutok nie je trestným činom; resp., že skutok nespáchal obvinený. O nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu obvineným však nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhania, kedy dôvod zastavenia trestného stíhania závisí len od splnenia objektívne zákonom ustanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), lebo spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným sa tým nijako nespochybňuje; v prípade zastavenia trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania právo na náhradu škody nevznikne.“ Vzhľadom na skutočnosť, že ide o ojedinelé rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré nebolo publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu, žalovaná mala za to, že ho nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu. Žalovaná zároveň namietala, že súdy nižšej inštancie odpovedali na nastolenú právnu otázku kladne, zatiaľ čo citované rozhodnutie najvyššieho súdu na ňu odpovedalo záporne, s čím sa žalovaná stotožňuje.

28. Dovolací súd považoval za potrebné pred skúmaním prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. upresniť znenie právnej otázky naformulovanej žalovanou nasledovne: či zastavenie trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a teda podľa tohto zákona zakladá právo na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená začatím a vedením trestného stíhania, za situácie, kedy obvinený nebol v trestnom konaní v rámci uznesenia o začatí trestného stíhania poučený o možnosti vyhlásiť, že na prejednaní veci trvá v zmysle § 9 ods. 3 Trestného poriadku, nebol zastúpený obhajcom a popieral spáchanie skutku. Uvedené spresnenie považuje dovolací súd za podstatné z dôvodu, že práve od vyriešenia takto naformulovanej právnej otázky záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Uvedená právna otázka nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená, a preto je dovolanie žalovanej v danom prípade procesne prípustné. Dovolací dôvod, ktorý žalovaná uplatnila, treba

posúdiť podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Po vyriešení otázky prípustnosti dovolania dovolací súd skúmal, či žalovaná dôvodne odvolaciemu súdu vytýkala, že jeho rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci tak, ako to v dovolaní namieta.

29. Podľa právneho názoru vec preskúmavajúceho senátu najvyššieho súdu spočíva dovolaním napadnutý rozsudok na správnom právnom posúdení veci odvolacím súdom. K dôvodom vedúcim k tomuto názoru dovolací súd uvádza nasledovné.

30. Predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 58/1969 Zb. Kľúčovou otázkou je v danom konaní stanovenie, či súdy nižšej inštancie správne posúdili existenciu prvého z predpokladov zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie, t. j. existenciu nezákonného rozhodnutia.

31. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. je zrušenie právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Z hľadiska teleologického výkladu vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno lipnúť na formálnom zrušení tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia.

32. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktnie dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 M Cdo 15/2009).

33. Extenzívnym výkladom zákona č. 58/1969 Zb. bol síce judikatúrou prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby, avšak uvedený záver nemôže byť prijímaný absolútne a bezvýhradne. Za nezákonné nemôže byť automaticky považované každé začatie trestného stíhania, resp. každé vznesenie obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného, resp. obžalovaného, bez posúdenia a zohľadnenia osobitostí trestného prípadu.

34. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo

právoplatným odsúdením, sa judikatúrou súdov považuje za špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb., ktorý sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Základné podmienky vzniku tohto nároku ustanovuje § 4 ods. 1 spomínaného zákona, a to jednak tým, že ustanovuje ako predpoklad nároku na náhradu škody (mimo iného) vydanie nezákonného rozhodnutia, a ďalej jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Zmyslu a účelu zákona č. 58/1969 Zb. zodpovedá taká interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má aj rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Tento výklad považuje za ústavne konformný aj Ústavný súd SR (porovnaj napr. jeho nálezy sp. zn. II. ÚS 25/2011 a I. ÚS 320/2016).

35. Z uvedeného je zrejmé, že ustálená súdna prax považuje nenaplnenie predpokladu o spáchaní trestného činu obvineným za nevyhnutnú podmienku pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Táto podmienka je pritom splnená vždy, ak trestné stíhanie obvineného bolo zastavené z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie sa nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený. O nenaplnení predpokladu spáchania trestného činu obvineným však nemožno hovoriť v prípade premlčania trestného stíhania, kedy dôvod zastavenia trestného stíhania závisí len od splnenia objektívne zákonom ustanovených podmienok (od márneho uplynutia premlčacej doby), spáchanie skutku majúceho znaky trestného činu obvineným ale nijako nespochybňuje. Pokiaľ je obvinený toho názoru, že trestné stíhanie bolo bez ohľadu na jeho premlčanie proti nemu vedené nedôvodne, nič mu nebráni, aby v zmysle § 9 ods. 3 Trestného poriadku ďalej trval na pokračovaní trestného stíhania a následne dosiahol taký výsledok trestného konania, ktorý bude znamenať jeho úplnú rehabilitáciu a zároveň mu otvorí cestu k náhrade škody vzniknutej v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 167/2016).

36. Vzhľadom na vyššie uvedený výklad najvyšší súd konštatuje, že žalovanou nastolená právna otázka už bola dovolacím súdom (predovšetkým rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 167/2016 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 50/2019) vyriešená nasledovne - rozhodnutie o zastavení trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania nemá rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť, a teda v danom prípade nie je naplnený základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. - t. j. zrušenie právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom.

37. Vyššie citované rozhodnutia dovolacieho súdu (sp. zn. 1 Cdo 167/2016 a 6 Cdo 50/2019) sa však nezaobierajú totožnou právnou otázkou, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá bola dovolacím súdom upresnená v bode 28. tohto rozsudku. V konaní pred dovolacím súdom sp. zn. 1 Cdo 167/2016 totiž žalobca síce nebol v trestnom konaní v rámci uznesenia o zastavení trestného stíhania poučený o možnosti vyhlásiť, že trvá na prejednaní veci podľa § 9 ods. 3 Trestného poriadku (obdobne ako v prejednávanej veci), ale s dvoma zásadnými rozdielmi - bol v trestnom konaní zastúpený obhajcom a spáchanie skutku v priebehu celého konania nepopieral. V danej veci bolo v samotnom odôvodnení uznesenia o zastavení trestného stíhania konštatované, že stíhaný skutok je trestným činom a spáchal ho žalobca. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 50/2019 sa okolnosťami poučenia obvineného v trestnom konaní podľa § 9 ods. 3 Trestného poriadku, zastúpenia obhajcom a popierania/nepopierania spáchania skutku ani nezaoberalo. V prejednávanej veci z obsahu spisu jednoznačne vyplynulo, že žalobkyňa v trestnom konaní v procesnom postavení obvinenej nebola zastúpená obhajcom a v priebehu celého konania spáchanie skutku popierala. Uvedené okolnosti považuje dovolací súd za tak zásadné, že sú podľa jeho názoru spôsobilé založiť vznik nároku žalobkyne na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania podľa zákona č. 58/1969 Zb. aj v prípade, ak došlo k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu jeho premlčania.

38. Argumentácia žalovanej, že žalobkyňa bola v uznesení o zastavení trestného stíhania poučená o možnosti podať proti nemu sťažnosť, ktorá by sa v prípade jej podania posudzovala podľa obsahu a

žalobkyňa by ňou dosiahla rovnaký výsledok, ako v prípade správneho poučenia podľa § 9 ods. 3 Trestného poriadku, neobstojí. Žalobkyňa neznala trestného práva bez zastúpenia obhajcom nemala vedomosť o možnosti vyhlásiť, že trvá na prejednaní veci a nebolo možné od nej očakávať, aby napadla uznesenie o zastavení trestného stíhania, ktoré bolo vydané v jej prospech, opravným prostriedkom v podobe sťažnosti. Takáto konštrukcia sa javí jednak ako vysoko nepravdepodobná, jednak kladúca na žalobkyňu nároky v rozsahu osoby znalej práva. Dovolací súd ju preto nevzal do úvahy.

39. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, na ktoré žalovaná poukazovala vo svojom dovolaní a právny názor vyslovený odvolacím súdom považuje za správny. Dovolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej odvolacím súdom a súdom prvej inštancie na podporu nimi zvoleného postupu. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že právny názor odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie, podľa ktorého v prejednávanej spore zastavenie trestného stíhania z dôvodu jeho premĺčania má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., a teda podľa tohto zákona zakladá právo na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená začatím a vedením trestného stíhania, za situácie, kedy žalobkyňa nebola v trestnom konaní v rámci uznesenia o začatí trestného stíhania poučená o možnosti vyhlásiť, že na prejednaní veci trvá v zmysle § 9 ods. 3 Trestného poriadku, nebola zastúpená obhajcom a popierala spáchanie skutku, je správny.

40. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že žalovaná v ňom neopodstatnene vytýkala, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.), a preto dovolanie ako nedôvodné zamietol podľa § 448 C. s. p.

41. Žiadna zo sporových strán nebola v dovolacom konaní úspešná, preto im dovolací súd nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.).

42. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.